

Kes on psühholoog? Ja psühholoog-nõustaja?

Eesti Psühholoogide Liit

Kariina Laas, PhD

EPLi asepresident

Kliiniline psühholoog

TÜ õppejõud

Kontakt: kariina.laas@ut.ee

Psühholoogia 5 sammast

The 5 Pillars of Psychology

BIOLOGICAL

Biopsychology
/Neuroscience

Sensation

Consciousness

COGNITIVE

Perception

Thinking

Intelligence

Memory

DEVELOPMENTAL

Learning

Lifespan
Development

SOCIAL & PERSONALITY

Social

Personality

Emotion

Motivation

MENTAL & PHYSICAL HEALTH

Abnormal

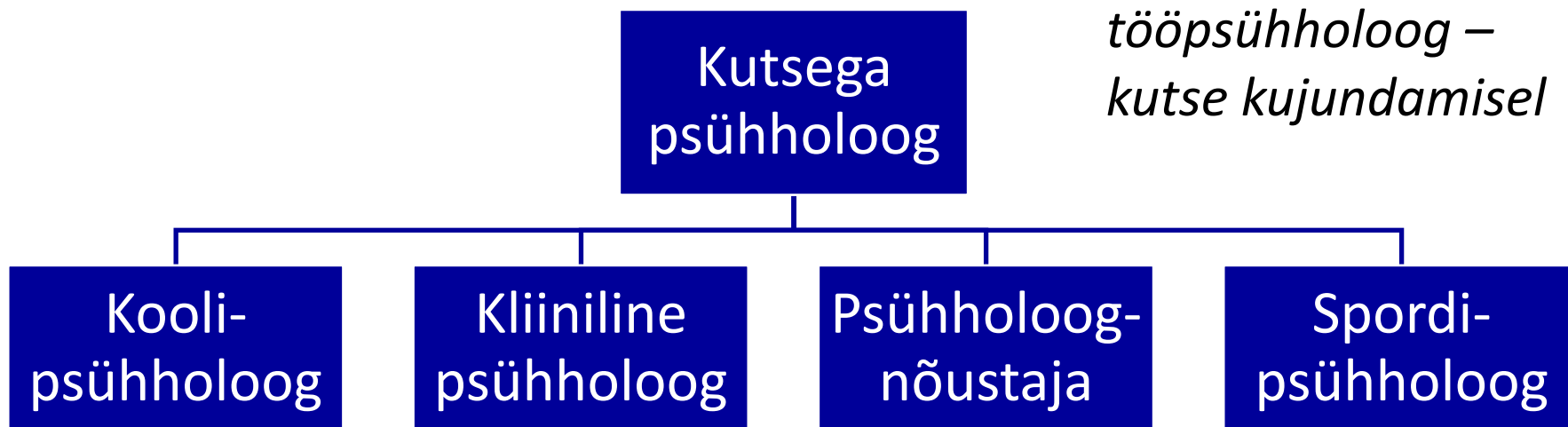
Therapies

Stress,
Lifestyle, and
Health

Põhiline psühholoogide kohta

- Avaliku raha kasutamisel tuleb tagada psühholoogi pakutava teenuse kvaliteet.
- **Psühholoogi nimetuse kasutamise eelduseks on vähemalt magistrikraad psühholoogias (riiklikult tunnustatud õppekava alusel).**
- Terapeut ≠ psühholoog
- Kui psühholoog praktiseerib iseseisvalt valdkonnas, kus on olemas kutse, peab psühholoog kutse omandama.
- Kutseline psühholoog on kompetentside osas „kontrollitud“ ja allkirjastanud ka eetikavande.
- Kutsesüsteem on üks olulistest kvaliteedi tagamise viisidest.
- Kutsete süsteemis olevat psühholoogi on võimalik vajaduse korral nii korrale kutsuda kui kaitsta.
- Praegune kutsete süsteem ei kata kõiki praktiseerivaid psühholooge ning vajab edasiarendamist, töö käib.

*Organisatsiooni ja
tööpsühholoog –
kutse kujundamisel*

- Haridus: 3 baka + 2 psühholoogia magister + 1 kutseaasta õpe + kutseksam
- Seega kokku minimaalselt vastavalt $4680 + 3120 + 1560 = 9360$ tundi
- Taastõendamise kohustus 7 a. tagant
- PS. Kahjuks nimetavad end samade nimedega kohati ka isikud, kellel pole kõrgharidust, rääkimata psühholoogia magistrikraadist ja kutsest, mida saab kontrollida Kutsekoja kodulehelt Väljastatud kutsed: Kutsetunnistused - Kutsereregister

Psühholoog-nõustaja

- **Psühholoog-nõustaja:** keskendumine üldisele heaolule; vaimse tervise ja seisundi hindamine, sekkumiste planeerimine, läbiviimine ja progressi hindamine; võrgustikutöö, ...
- Erinevus kliinilisest psühholoogist, väljavõte APA kodulehelt: *"While both counseling and clinical psychologists practice psychotherapy, counseling psychology differs from clinical in that its practitioners tend to focus on overall well-being across the lifespan, compared to clinical clients who often are experiencing more severe symptoms of mental illness."*
- **Kutsestandardid: Psühholoog-nõustaja, tase 7 - Kutseregister**
- **Väljavõte kutsestandardist:** *Psühholoog-nõustaja töö on vaimse tervise probleemide tekke ja süvenemise ennetamine ning psühholoogilise heaolu ja eneseteostuse toetamine. Ps-nõustaja keskendub nii emotsionaalsetele, isiksuslikele, arengulistele, sotsiaalsetele, tervisega seotud kui ametialastele ja hariduslikele teemadele. Ps-nõustaja tegeleb klientidega erinevatest sihtrühmadest, nii indiviidide, perede kui gruppidega. Psühholoog-nõustaja pöörab võrdselt tähelepanu nii normaalse arengu printsiipidele kui probleemipõhiste teooriatele ja mudelitele.*
- Psühholoog-nõustaja üheks ülesandeks on tegutseda selle nimel, et inimene suudaks ise oma heaolu hoida ja parandada ning meditsiinisüsteemi ei jõuakski.
- Elustiilimuutused; ka muutustega toimetuleku toetamine, nt töökaotus, raske haigus endal v peres; trauma- ja leinatöö; sõltuvus-, pere-, suhte- jms probleemid, probleemilahendus, emotsiooniregulatsioon, ressursside leidmine ja rakendamine, koostöö, ...

Psühholoog-nõustaja

- Magistrikraad psühholoogias (tunnustatud haridusasutuses)
- Kutseaasta – õppega põimitud intensiivne juhendatud praktika
- Kutsekomisjon ja kutseeksam, kus kontrollitakse kompetentside omandamist
- **Lisainfo kutseaasta kursuste kohta TÜs ja TLÜs**, millelt saadud teadmisi paralleelselt praktikas kasutatakse, treenitakse ja reflekteeritakse (eelnevalt on niikuinii suur osa kompetentse omandatud)
 - Psühholoog-nõustaja eetika ja professionaalsus
 - Kliendi hindamine ja nõustamisprotsessi planeerimine
 - Vaimse tervise teavitustöö ja meediasuhtlus
 - Traumat kogenud klientide nõustamine
 - Sõltuvusprobleemidega klientide hindamine ja nõustamine
 - Vaimset tervist toetava elustiili nõustamise treening
 - Sissejuhatus kognitiiv-käitumisteraapiasse
 - Sissejuhatus pereteraapiasse

Kes on psühholoog (20.01.25 tööversioon)

- Probleem – psühholoogi nimetus on kaitsmata.
- **“Psühholoog on erialase väljaõppega spetsialist, kellel on riiklikult tunnustatud õppekava alusel omandatud magistri- või doktorikraad psühholoogias ning kes kasutab oma erialaseid teadmisi ja oskusi professionaalses praktikas.”**
- Töörühm võttis aluseks nii Eestis levinud praktika kui ka APA (American Psychological Association) ja EFPA (European Federation of Psychological Associations) määratlused. Peeti oluliseks, et definitsioon kataks selgelt kõik psühholoogid, kes pakuvad psühholoogilisi teenuseid ja et ei jätaks välja psühholooge, kelle põhitöös on teadustegevus, tulevaste psühholoogide väljaõpe või muu professionaalne praktika.
- Lisaks peab erialaste teadmiste ja oskuste kasutamine toimuma mitte igasuguses professionaalses praktikas, vaid erialases professionaalses praktikas.
- Mis ei ole psühholoogi defineerimise eesmärgiks?
 - Eesmärgiks ei ole eristada psühholooge üksteisest vastavalt spetsiifilisematele pädevustele.
 - Eesmärgiks ei ole muuta tavainimese igapäevast sõnakasutust.
 - Eesmärk ei ole, et teadlased või õppejõud hakkaksid end psühholoogiks nimetama.

Lisainfo psühholoogide kohta

Kariina Laas, kariina.laas@ut.ee

Aitame koos kolleegidega psühholoogidest
teenuseosutajate sobivust kontrollida.